

SISÄASIAINMINISTERIÖ

28. 11. 2013

INRIKESMINISTERIET

**Valo, Valtakunnallinen liikunta- ja urheiluorganisaatio ry:n lausunto
sisäasiainministeriölle hallituksen esitysluonnokseen (SM056:00/2012)
rahankeräyslain muuttamiseksi**

Yleistä

Yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankinta koostuu perinteisesti muusta kuin elinkeinotoiminnasta sekä tuloverolain 23 §:n 3 momentissa mainitusta toiminnasta. Tämän lisäksi varainhankintaa voidaan harjoittaa muun muassa luvanvaraisen rahankeräyksen tai verollisen elinkeinotoiminnan muodossa.

Yleishyödylliseen toimintaan suuntautuvan varainhankinnan turvaaminen ja helpottaminen on tärkeää kolmannen sektorin toimintaedellytysten varmistamiseksi. Lisäksi on tärkeää, että varainhankintaa koskevassa lainsäädännössä yleishyödyllistä toimintaa harjoittavia toimijoita kohdellaan yhdenvertaisesti.

Keräystarkoitus (6§) ja luvan saajan yleishyödyllinen tarkoitus (7§)

Esitysluonnoksessa ehdotetaan, että rahankeräys saadaan toimeenpanna varojen hankkimiseksi yksinomaan yleishyödylliseen toimintaan ja rahankeräyslupa voidaan antaa Suomessa rekisteröidylle yhteisölle tai säätiölle, jolla on yleishyödyllinen tarkoitus.

Yleishyödyllistä toimintaa harjoittavilla kansalaisjärjestöillä on nykyään yleishyödyllisen toiminnan rinnalla varainhankinnan muotona myös elinkeinotoimintaa, joka ei kuitenkaan vaaranna niiden yleishyödyllisyysstatusta.

Lain tarkoitus huomioon ottaen ja kilpailuneutraaliteetti syistä on perusteltua, että rahankeräyslupaa ei kuitenkaan voisi saada tällaiseen elinkeinotoiminnan muodossa harjoitettuun toimintaan.

Valo kannattaa 6 ja 7 §:ään ehdotettuja muutoksia tältä osin.

Hiippakunnat ja yliopistot luvan saajina (7§)

Esityksessä luvan saajiin ehdotetaan lisättäväksi Suomen evankelis-luterilaisen ja Suomen ortodoksisen kirkon hiippakunnat sekä yliopistolain 1 §:ssä säädetyt yliopistot.

Valo ei pidä yleishyödyllisten yhteisöjen varainhankintaa koskevan lainsäädännön kokonaiskuvassa toivottavana, että eri luvan saajia kohdellaan eri tavalla. Kirkolla on varainhankinnan merkittävimpiä muotona verotusoikeus sekä lisäksi oikeus kerätä kolehtia. Yliopistojen varainhankintaa helpottaa niille annettuihin lahjoituksiin liittyvä verovähennysoikeus. Vastaavia helpotuksia ei useimmilla kansalaisjärjestöillä ole.

Lupa-aika (8§)

Valo kannattaa esitystä, jonka mukaan rahankeräyslupa voidaan antaa enintään viiden vuoden ajaksi. Viiden vuoden lupa-aika ei ole automaatio vaan voidaan antaa hakijan toiminnan ja keräyksen tarkoituksesta johtuvasta perustellusta syystä.

Toivottavaa on, että käytäntö muodostuu sellaiseksi, että vakiintuneille rahankeräystoimijoille voidaan maksimiaika myöntää käytännössä automaattisesti.

Lopuksi

Lainsäädännön, lupamenettelyn ja laajemminkin järjestöjen varainhankinnan jatkokehittämissä tulisi ottaa seuraavia asioita huomioon:

- viranomaisten ja järjestöjen yhteistyötä tulisi kehittää siihen suuntaan, että Suomessa voitaisiin siirtyä jossain vaiheessa Ruotsin mallin mukaiseen järjestöjen omavalvontaan, joka edellyttää myös järjestöjen aktiivista otetta rahankeräyksen hyvä hallinnon kehittämiseksi
- arpajaislainsäädäntöä tulee kehittää lupa-aikojen osalta rahankeräyslain suuntaan
- viranomaisresurssit tulee mitoittaa siten, että lupamenettely on mahdollisimman kevyt ja käsittelyajat lyhyemmät sekä rahankeräys- että arpajaisluissa

Helsingissä 28.11.2013

Teemu Japissan, pääsihteeri